

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

THE RELATIONSHIP BETWEEN USAGE OF GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES
AND DECENTRALIZATION OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION
UNDER BANGKOK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

เรณูกา มีสุข

Renuka Meesuk

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

Rajabhat Rajanagarindra University

renuka2742@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เขต 2 กรุงเทพมหานคร และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 409 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางและใช้วิธีการสุ่ม
แบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้หลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย
จากมากไปน้อย คือ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม 2)
การกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม อยู่ในระดับ
มาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหาร
วิชาการ ด้านบริหารทั่วไป และด้านบริหารงบประมาณ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจ
การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง
($r_{xy} = 0.762$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล, กระจายอำนาจ, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the usage of good governance principles of educational
institution administration under Bangkok primary educational service area office 2; 2) the decentralization of educational
institution administration under Bangkok primary education service area 2; 3) the relationship between the usage of

good governance principles and the decentralization of education institution administration under Bangkok primary educational service area 2. The samples were 409 of educational institution administrators and teachers under Bangkok primary educational service area office 2 using simple random sampling. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis and assumption test were percentage, mean, and standard deviation, Pearson product-moment correlation coefficient.

The research results were as follows: 1) the usage of good governance principles of educational institution administration under Bangkok primary educational service area office 2 as a whole and each aspect was at a high level, ranking by mean scores from high to low: principles of moral, rule of law, worthiness, responsibility, transparency, and participatory respectively. 2) the decentralization of educational institution administration under Bangkok primary education service area 2 as a whole and each aspect was at a high level, ranking by mean scores from high to low: personal administration, academic administration, general administration, and budget administration respectively. and 3) the relationship between the usage of good governance principles and decentralization of education institution administration under Bangkok primary educational service area 2 was highly positive correlation with the statistical significance of .05. ($r_{xy} = 0.762$).

Keywords: Good governance principles, Decentralization, Educational institution administration

บทนำ

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง 5 ปีแรก (พ.ศ. 2560-2564) ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจนเพื่อกำกับให้การพัฒนามีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย ลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาการพัฒนากฎหมาย เทคโนโลยี และนวัตกรรม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ให้เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ การพัฒนามนุษย์ และการปฏิรูปให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีความรับผิดชอบ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 2) ภายใต้กรอบของการบริหารราชการแผ่นดินภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ภาครัฐจะต้องรับผิดชอบต่อประชาชนในการนำทรัพยากรของรัฐมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในการนำแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาประยุกต์ใช้ในประเทศไทย ธรรมนูญเป็นแนวคิดหนึ่งที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการที่เกื้อหนุนสังคมประชาธิปไตยและ การบริหารราชการแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ศิริพันธ์ ทิพย์เจริญและยุวัฒน์ วุฒิเมธี, 2559, หน้า 67) มุลินธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (เจทีอาร์ไอ) ได้ดำเนินการค้นคว้าวิจัยเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวในการแก้ไขปัญหาวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาประเทศให้มีความยั่งยืนถาวรโดยเร็วที่สุด ได้ระดมความคิดเห็นในภาคหลายสาขาร่วมกัน ได้ข้อสรุปในการส่งเสริมธรรมนูญไทย เสนอต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2542 ต่อมาได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จัดทำเป็นวาระแห่งชาติว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา (อานันท์ ปันยารชุน, 2543, หน้า 31) คณะรัฐมนตรีเห็นแนวทางที่เสนอ จึงกำหนดให้สร้างธรรมนูญในสังคมไทยเริ่มต้นที่หน่วยงานภาครัฐ โดยให้จัดเป็นร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 โดยนายกรัฐมนตรีได้ลง

นามในระเบียบ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2542 พร้อมทั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง วันที่ 10 สิงหาคม 2542 ระเบียบนี้จึงมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทำให้การดำเนินการสร้างระบบบริหารตามหลักธรรมาภิบาลเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, หน้า 26-27) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอนที่ 100 ก. ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2546 ได้ระบุการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ 1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ 3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ 4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น 5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ 6) ประชาชนได้รับอำนาจความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ 7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2546, หน้า 2)

จากรายงานโครงการวิจัยประเมินผลการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษา ครั้งที่ 3/2551 วันที่ 18 กันยายน 2551 ที่ประชุมได้พิจารณาข้อเสนอของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษา มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ สภาการศึกษา เพื่อดำเนินการศึกษาวเคราะห์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งแนวทางการดำเนินงานและพิจารณาจำนวนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีความเหมาะสม ทั้งนี้ จากการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการจัดการศึกษา การบริหารงานบุคคล การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาพบว่า ปัญหาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปัจจุบันมีภารกิจในการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาหลายระดับ ทำให้การดูแลเอาใจใส่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางด้านมัธยมศึกษาความคล่องตัวของการบริหารสถานศึกษาซึ่งกฎหมายและวิธีดำเนินงานที่เกี่ยวข้องไม่เอื้อต่อการเป็นนิติบุคคลการบริหารจัดการมุ่งเน้นการประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาและกระจายอำนาจให้สถานศึกษาเพิ่มความเป็นอิสระและความคล่องตัวของความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา จากการวิจัยประเมินผลเพียงฐานะสถานศึกษามัธยมศึกษาประจำจังหวัดให้เป็นโรงเรียนนิติบุคคลอย่างแท้จริง โดยสามารถบริหารได้อย่างอิสระทั้งระดับเขตพื้นที่และภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและคุณภาพของสถานศึกษาสามารถบริหารงานเป็นระบบตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใสและตรวจสอบได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553, หน้า 19)

สถานศึกษาในฐานะองค์กรของรัฐหรือเอกชนที่เป็นหน่วยงานทางการศึกษาในการพัฒนาเยาวชนของชาติที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะขับเคลื่อนการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แนวทางหนึ่งที่น่านำมาเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา คือการใช้หลักธรรมาภิบาล เพื่อการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทและเป็นตัวจักรสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว ก็คือผู้บริหารสถานศึกษานั้น ๆ นั่นเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส เป็นแบบอย่างที่ดี (ชรินภา ลาพนิต, 2559, หน้า 14)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยจะศึกษาถึงระดับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา ว่าสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันเพียงใดที่จะส่งผลให้การบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

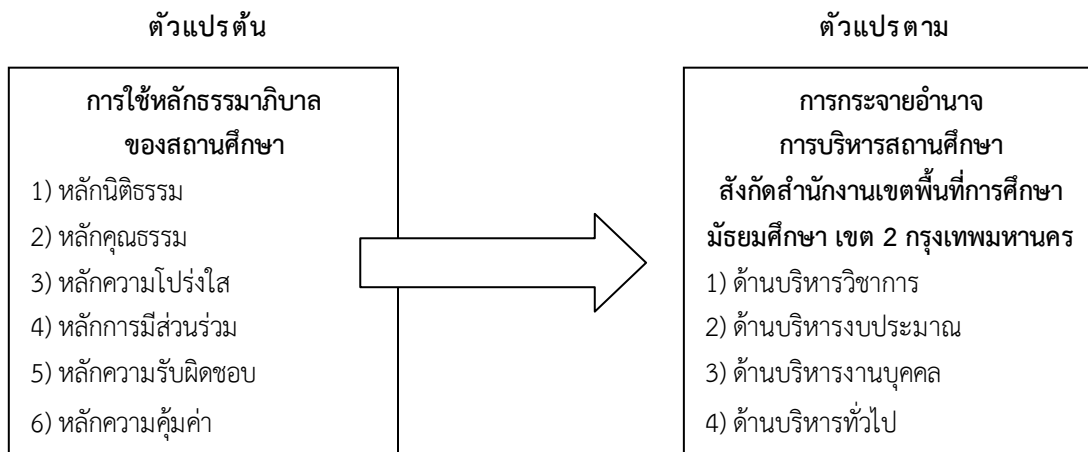
สมมติฐานการวิจัย

การใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, หน้า 26-27)

2. การกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารวิชาการ 2) ด้านบริหารงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล 4) ด้านบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 29-33)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 409 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครซี่และมอร์แกน ตามแนวคิดของ (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) (Likert, Rensis, 1967) และตามแนวความคิดของ เบส (Best, 1993, p. 246)

ผู้วิจัยได้นำร่างแบบสอบถามดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และ ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ความคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน ซึ่งมีความคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลทั้งฉบับที่ 0.946 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษาทั้งฉบับที่ 0.987 แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อ

ใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป ปรากฏว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.984 แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ตามแนวคิดของ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2552, หน้า 316)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการหาค่าตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป ว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไรและตัวแปรทั้งสองกลุ่มเป็นข้อมูลอยู่ในมาตราอัตราส่วน (Interval Scale) สำหรับการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่กำหนดได้นำมาแปลผลโดยใช้เกณฑ์การเทียบระดับความสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของแบบเพียร์สัน ดังนี้

- 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 หมายถึง ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน
- 2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง +1 และ -1 ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันโดยที่มีทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ คือ ถ้าเป็นไปในทิศทางบวก แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายตามกัน แต่ถ้าในทางลบแสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามหรือผกผันกัน สำหรับการพิจารณาระดับความสัมพันธ์สามารถพิจารณาได้ ดังนี้ 0.91-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ ระดับสูงมาก 0.71-0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ ระดับสูง 0.31-0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ ระดับปานกลาง 0.01-0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ ระดับต่ำ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน ตามแนวคิดของ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2547, หน้า 93)

เพื่อให้เข้าใจถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรในการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้ x แทน การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา x_1 แทน หลักนิติธรรม x_2 แทน หลักคุณธรรม x_3 แทน หลักความโปร่งใส x_4 แทน หลักการมีส่วนร่วม x_5 แทน หลักความรับผิดชอบ x_6 แทน หลักความคุ้มค่า และ y แทน การกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

การใช้หลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. หลักนิติธรรม	4.17	0.54	มาก	2
2. หลักคุณธรรม	4.27	0.53	มาก	1
3. หลักความโปร่งใส	4.09	0.54	มาก	5
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.07	0.63	มาก	6
5. หลักความรับผิดชอบ	4.11	0.65	มาก	4
6. หลักความคุ้มค่า	4.11	0.61	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.14	0.58	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักคุณธรรม ($\bar{x} = 4.27$) รองลงมา คือ หลักนิติธรรม ($\bar{x} = 4.17$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.07$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

การกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.ด้านบริหารวิชาการ	4.12	0.54	มาก	2
2.ด้านบริหารงบประมาณ	3.99	0.58	มาก	4
3.ด้านบริหารงานบุคคล	4.18	0.58	มาก	1
4.ด้านบริหารทั่วไป	4.07	0.56	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.09	0.56	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต่อการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 4.18$) รองลงมา คือ ด้าน บริหารวิชาการ ($\bar{x} = 4.12$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบริหารงบประมาณ ($\bar{x} = 3.99$)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)							
ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X
X_1	1						
X_2	0.746*	1					
X_3	0.735*	0.765*	1				
X_4	0.619*	0.633*	0.647*	1			
X_5	0.640*	0.662*	0.695*	0.676*	1		
X_6	0.575*	0.630*	0.695*	0.603*	0.801*	1	
y	0.540*	0.593*	0.687*	0.613*	0.703*	0.745*	0.762*

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = 0.762$) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาการ ใช้หลักธรรมาภิบาลจำแนกรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า ($r_{x_6y} = 0.745$) มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา คือ ด้านหลักความ รับผิดชอบ ($r_{x_5y} = 0.703$) และมีค่าความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม ($r_{x_1y} = 0.540$)

อภิปรายผล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1) ผลการวิจัย การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ

มาก ทั้งนี้อาจเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2552, หน้า 3) อ้างถึงรายงานของธนาคารโลก (World Bank) เมื่อ ปี ค.ศ. 1989 เรื่อง “Sub – Sahara Africa from Crisis to Sustainable Growth” กล่าวถึง ความสำคัญของการมี Governance และการฟื้นฟูเศรษฐกิจ รวมถึงได้อธิบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลที่ดีหรือธรรมาภิบาล ว่าเป็น “ลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจในการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและทางสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนต่าง ๆ การบริหารจัดการภาครัฐ การรับผิดชอบ ครอบคลุมทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาความโปร่งใสและข้อมูลข่าวสาร” ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พินิจ ลิขิตวัฒนกิจ (2556, หน้า 100-101) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า และหลักความร่วมมือ และสอดคล้องกับการวิจัยของ ไพฑูรย์ รตนินโก (ศรีวิชา) (2556, หน้า 92) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัย พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานได้ อีกทั้งยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตามและตรวจสอบ โดยมีประชาชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม

2) ผลการวิจัย การกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ความสำคัญและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเสียสละ ทุ่มเท อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทำให้เกิดการบริหารที่อิสระ คล่องตัวและรวดเร็ว ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ครูและบุคลากรมีความมุ่งมั่นทำงานเป็นทีม ชุมชน องค์กรภายนอกมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นการพัฒนาสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาเกิดความคล่องตัว ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ประภัสร์ สามทอง (2556, หน้า 99) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำตามหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารวิชาการ และสอดคล้องกับการวิจัยของ ราชัญ สมทบ (2556, หน้า 121-122) ผลการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีระดับประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ แสดงว่าการบริหารงานในโรงเรียน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลนำมาปฏิบัติจึงมีผลถึงระดับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน

3) ผลการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการศึกษาวิจัยทำให้สามารถหาค่าเฉลี่ยการใช้หลักธรรมาภิบาลและค่าเฉลี่ยการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักธรรมาภิบาลมาเป็นเครื่องมือในการบริหารงานมากขึ้น และสัมพันธ์กับการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา ที่มี ความเป็นอิสระ (Autonomy) และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม (Participatory Decision Making) ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างต่อเนื่อง โดยการกระจายอำนาจกลุ่มบริหารให้สถานศึกษาเพิ่มความเป็นอิสระและความคล่องตัวอย่างแท้จริงโดยสามารถบริหารได้อย่างอิสระ ส่งผลต่อคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและคุณภาพของสถานศึกษา

สอดคล้องกับการวิจัยของ วิไลพร จันเสียม (2555, หน้า 98) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล กับประสิทธิผลของการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรวมความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง แสดงว่าการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 และสอดคล้องกับการวิจัยของ พินิจ ลิขิตวัฒน์กิจ (2556, หน้า 99) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) ด้านการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรตระหนักและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในการกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักนิติธรรมให้เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน รณรงค์ให้บุคลากรยึดถือหลักการปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม บริหารด้วยแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โปร่งใส ทำให้การปฏิบัติงานไม่เกิดปัญหา เปิดโอกาสให้มีการปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ตระหนักในความรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะของสังคม มีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) ด้านการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ บริหารงานได้รวดเร็ว ผู้บริหารจำเป็นต้องกระจายอำนาจการตัดสินใจในด้านการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา วางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณคุ้มค่าและโปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้เป็นไปตามแผนการใช้งบประมาณ มุ่งส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการและอนุมัติแผนปฏิบัติการ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา บุคลากรและนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาการบริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อการการมีส่วนร่วมของครู เพื่อสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน

2) ควรศึกษาการบริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อการการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้จนเกิดความมั่นใจโดยกระบวนการติดตามผลการใช้งบประมาณที่ชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา*. (16 พฤษภาคม 2550). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2552). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย ฉบับปรับปรุง*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจ อินเทอร์เน็ต โพรเกรสซิฟ.
- ชาลีน่า ลาพันธ์. (2559). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล

- ประภัศ สามทอง. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำตามหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พินิจ ลิขิตวัฒน์กิจ. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ไพฑูริย์ รตนโก (ศรีวิชา). (2556). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ราชัญ สมทป. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียน* สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วีไลพร จันทรเสียม. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษา บัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพันธ์ ทิพย์เจริญ และ ยูวัฒน์ วุฒิเมธี. (2559). *ธรรมาภิบาลในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*. 10 (23): 67.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2547). *การวิจัยทางการศึกษาเบื้องต้น*. มหาสารคาม. ภาควิชาวัดผลวิจัยการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *คู่มือการจัดระดับการดูแลกำกับองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560-2564*. (2559, 30 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 133 ตอนที่ 115 ก.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *รายงานการติดตามการดำเนินงานกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ปีงบประมาณ 2551*. สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา. (2553, กุมภาพันธ์). กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542*. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง. ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2542
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2546). *พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546*. (9 ตุลาคม 2546). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอนที่ 100 ก.
- อานันท์ ปันยารชุน. (2543). *สังคมโปร่งใสไร้ทุจริต* รายงานที่ ดี อาร์ ไอ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย.
- Best, John W. (1993). *Research in Education*. 7th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5th ed. New York : Harper Collins.
- Krejcie, Robert V. and Morgan. D.W. (1970). *Determining Sampling. Size for Research Activities*. *Journal of Education and Psychological Measurement*. 30(3): 608.

Likert, Rensis. (1967). *The Method of Construcing and Attitude Seale, Reading in Attitude Theory and Measurement*. Fishbeic, Matin, Ed. New York: Wiley & Son

Translated Thai References

- Chansiam, W. (2012). *Relationship between administration using good governance and management effectiveness of secondary school administrators in Chonburi. Under the Office of the Secondary Education Service Area 18*. Thesis Faculty of Management Studies. Faculty of Education. Burapa University. (in Thai)
- Lamit, Sarila. (2016). *Good Governance Managment of Islammic private School Principals Perception of Teachers under the Office of the Private Education Satun Province*. The Master of Degree in Educational Administration Hatyai University. (in Thai)
- Likhidwattanakid, Phinit. (2013). *The Relationship Between Good Governance Administration Of School Administrators And The Effectiveness Of School Under Kanchanburi Primary Educational Service Area Office 1*. The Master of Degree in Educational Administration Kanchanaburi University. (in Thai)
- Ministry of Education. (2007). *Ministerial Regulations define rules and procedures for decentralization of administration and education*. (2007, 16 May). Royal Gazette. Vol.124 Part 24 a. (in Thai)
- Office of the Board Development. (2009). *A Guide to Governance, Governance, Governance, Good Governance, and Governance*. Bangkok: Office of the Board Development. (in Thai)
- Office of the Education Council. (2008). *The report tracked the decentralization of administration and management of the district and the district education management and education*. fiscal year 2551. (2010, February). The evaluation study. Ministry of Education. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2016). *Announced plans for economic and social development of e searet second Hits 2560-2564 BC*. (2016, 30 December). Royal Gazette. Vol.133 Part 115 a. (in Thai)
- Panyarachun, A. (2000). *Transparency corruption, TDRl Report*. Bangkok. Thailand Development Research Institute. (in Thai)
- Ratanigo (Srivicha), Paitoon. (2013). *An Administration With Good Governance of Bandaeng Sub-District Administrative Organization, Piboonrak District, Udonthani Province*. The Requirement for The Degree of Master of Arts (Public Administration) Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (in Thai)
- Samthong, Prapad. (2013). *The Relationship Between Administrations, Leadership Behavior Based On Good Governacec Principle And Administration Suphan Buri Schools Under Secondary Educational Service Area Office 9*. The Master of Degree in Educational Administration Kanchanaburi University. (in Thai)
- Somtob, Rachun. (2013). *The relationship between the application of good governance and administrative effectiveness in schools under kanchanaburi municipality*. The Master of Degree in Educational Administration Kanchanaburi University. (in Thai)
- Tayraukham, Sombat. (2004). *Basic Educational Research. Maha Sarakham. Department of Educational Research*. Faculty of Education. Maha Sarakham University. (in Thai)

- The Prime Minister. (1999). Decree on the rules and procedures of governance at 2542. (1999, 10 October). Royal Gazette. Vol.116 Part 63 a. (in Thai)
- The Prime Minister. (2003). *Decree on the rules and procedures of governance at 2546*. (2003, 9 October). Royal Gazette. Vol.120 Part 100 a. (in Thai)
- Tipcharoen, Sirinan and Vuthimedhi, Yuwat. (2559). Good Governance In The Office Of Rajabhatrajangarindra University. *Journal of Thonburi University*. 10 (23): 67. (in Thai)
- Wongrattana, Chusri (2009). *Techniques for using research statistics*. 11th ed. Bangkok:Thaineiamidkit Inter Progressive. (in Thai)